

De steurkweker

De belangrijkste economische activiteit van Cor Spierings uit Oss is het houden van zestig stuks melkvee van het ras Red Holstein Frisian. Als tweede tak kweekt hij steur. Deze vis staat ook duidelijk weergegeven op het bord aan de openbare weg. De bebouwing bestaat uit het woonhuis, een rundveestal met werktuigenloods en een open frontstal voor jongvee. Hieromheen ligt dertig hectare land. De visteelt vindt plaats in de werktuigenloods, terwijl op het erf plaats is ingeruimd voor show en verkoop.

Cor Spierings is getrouwd en heeft drie kinderen. Zoals gebruikelijk is op veel agrarische bedrijven, werken mevrouw en de oudste zoon Jasper zo veel mogelijk mee. Tijdens de rondleiding langs de visteeltactiviteiten kreeg ik ook van alle drie deskundige uitleg.

De verkoopruimte ligt achter het woonhuis. De vis staat hier tentoongesteld in twee rijen bassins. Naast steuren zwemmen hier goudvissen, goudkarpers, koi, sarasa's, shubunkins en grondels.

Helder water stroomt de bassins in. Het wordt vanachter de windschermen opgepompt vanuit een zandfilter. Dit filter (zie foto) is op eenvoudige wijze geconstrueerd: een pakket zand in plastic folie; het water stroomt van boven naar beneden door het pakket zand heen. Onderin liggen drainagebuizen vanwaar het water wordt opgepompt.

Spierings vertelde dat het water van uitstekende kwaliteit is. Ammonium en nitriet zijn

niet aantoonbaar aanwezig. Het nitraatgehalte is hooguit twintig milligram per liter. Het water hoeft hier niet te worden ververst. Zandfilter zowel als visbassins zijn zo veel mogelijk door zeil of platen tegen zonlicht afgeschermd om groei van algen in de bassins tegen te gaan en om de watertemperatuur beter constant te houden.

Jasper toonde me de naast het zandfilter geplaatste, in folie gevatte, ronde bassins. Er worden hier watervlooien gekweekt. Hiertoe wordt paardemest in een jutezak in het water gehangen. Dit geeft voldoende mineralen voor algenbloei. Een blower zorgt voor voldoende gasuitwisseling. Jasper: „Zodra er algenbloei is, enten we met watervlooien. En daarna oogsten we met een schepnetje. Uitstekend voer voor siervissen.“

Simpel en doeltreffend! Aanbevelenswaardig voor de houders van siervis, want wildvang van watervlooien uit het oppervlaktewater brengt het risico met zich mee van insleep van ziekten en parasieten.

Geen teeltbeschrijving

Ik werd meegenomen naar de steuren. Er zwommen exemplaren van verschillend formaat tot 80 centimeter lang. Terwille van een foto haalde Spierings er één uit het water. Het bleek niet eenvoudig te zijn het sterke dier langdurig buiten de vertrouwde omgeving te houden. Spierings: „Wij houden hier de sterlet, Acipenser ruthenus, en ook Acipenser

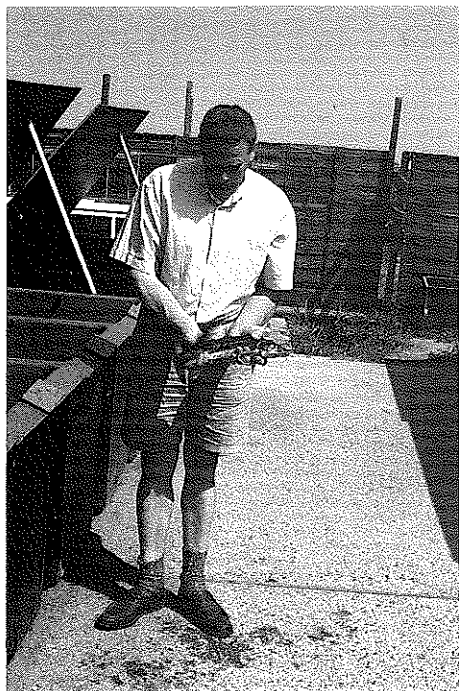
♦ Het gezin Spierings met op de achtergrond de werktuigenloods waar nu de viskwekerij is gevestigd.

gueldenstadi. Gueldenstadi heeft gele beenplaten, ziet er daarom fraaier uit, maar is ook moeilijker te kweken. De ruthenus is al na vier jaar geslachtsrijp en de gueldenstadi pas na veertien jaar. De dieren worden voornamelijk als siervis verkocht, zowel aan particulieren als aan de groothandel."

Spierings vertelde dat hij oorspronkelijk van plan was een 50-tons palingbedrijf te beginnen, welke dan naast het woonhuis zou komen te staan. De gemeente gaf echter geen vergunning voor bebouwing. De viskwekerij werd toen gevestigd in de al bestaande werktuigenloods. Hier staat nu een professioneel, door CATVIS geïnstalleerd, systeem. De werktuigen zijn op een bedrijf in de buurt ondergebracht.

„Over het systeem hoef je je geen zorgen te maken. Dat is wel in orde. Alleen is gebleken dat je steur niet in hoge dichtheden kan houden. Steur heeft ruimte nodig. Een dichtheid van 50 kg/m is voor deze soort véél te hoog. Vanwege de lage bezettingsgraad staat nu veel productiecapaciteit ongebruikt. Maar als wij willen, kunnen we hier zó paling in kweken. De ruimte is namelijk te verwarmen."

Ik liep met het gezin de kwekerij binnen. Er brandde gedempt licht. „We hebben met veel ziekten te maken gehad. Dat kan je natuurlijk verwachten van een nieuwe soort. Niemand kan je vertellen wat voor ziekten je zal tegenkomen en als je een ziekte hebt, kan niemand je zeggen wat je er tegen kunt doen. Je moet het maar zelf uitzoeken."

◆ Een exemplaar van *Acipenser gueldenstadtii*. Links de visbassins met opklapbare platen om het zonlicht (zo veel mogelijk) te weren.

De steuren zwommen in zeer helder water. „Bij een zicht van minder dan 40 cm is het al mis met de dieren. Helder water is een absolute noodzaak. En veel zuurstof in het water van minimaal zes milligram per liter! Per dag verversen we bovendien tien procent van het water. U ziet hoe levenslustig de dieren hier rondzwemmen. Dat is even wat anders dan die dieren dáár, die ziek zijn.”
Spierings nam mij mee naar een achteraf gelegen quarantainebassin waar nog jonge diertjes lusteloos over de bodem schoven.

„Dit is de ziekenboeg. Waarom ze zo lusteloos zijn, weten we nog niet. Samen met de dierenarts zoeken we naar een behandeling. Het voeren gebeurt overigens met de hand, minstens zeven keer per dag. Dat is noodzakelijk, anders krijgen ze 'belly up', een soort trommelzucht waarbij ze met een opgeblazen buik boven komen drijven. Ze hebben namelijk maar een kort maag-darmstelsel en de samenstelling van het voer luistert erg nauw. Ik heb nu een speciaal voer voor steur ter beschikking en breng dit nu zelf op de markt.”

UV-licht

Naast de bassins staan UV-installaties opgesteld. Het water wordt door een pomp langs de lampen geleid en stroomt dan weer in hetzelfde bassin terug. „Met UV-licht krijg je veel helderder water. UV vermindert ook de infectiedruk en brengt de uitval aanzienlijk terug. Pas als ik zeker weet dat de vissen weerstand hebben opgebouwd en zij niet meer ziek worden, verkoop ik ze. En het hebben van weerstand tegen ziekten is belangrijk als ze bij iemand anders in de vijver worden geplaatst waar allerlei ziekteverwekkers in kunnen zitten. Ze mogen daar niet ziek worden omdat ze nog geen weerstand tegen die ziekteverwekkers hebben opgebouwd. Mijn principe is namelijk: kwaliteit leveren en daarmee bedoel ik: vis die gezond is en gezond blijft. Zo bouw je vertrouwen op en hiermee een afnemerskring.”

Hierover sprak ik ook met de familie in de ontvangstkamer onder het genot van enkele glazen jus d'orange:

Principieel

Spierings: „Ik ga uit van het principe: wat jij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet. Ik zou ook niet willen dat mij zieke vis geleverd wordt. Daarom verkoop ik een afnemer geen vis als ik niet zeker weet dat deze

♦ Een kijkje achter de windschermen. In de zwarte, met folie ingepakte bassins worden watervlooiën gekweekt. (op de achtergrond: onder het zeil: ingekuuld voer voor het rundvee, de openfrontstal voor het jongvee en een perceel mais).

gezond is. Zo heb ik wel eens meegemaakt dat ik een partij kon verkopen en dat ik dit niet heb gedaan, omdat ik er toen niet van overtuigd was dat ze gezond was."

„Waarom bent u destijds met de teelt van steur begonnen“, vroeg ik.

„Ik ben nu veertig jaar en ik zocht eigenlijk naar een nieuwe uitdaging in het leven. De melkveehouderij loopt gewoon goed en voor mij vormt het eigenlijk geen nieuwe uitdaging meer. Toen ik geen toestemming kreeg de palingkwekerij te bouwen, keek ik uit naar een nieuwe vissoort. De goeramii hebben wij ook overwogen. Het werd de steur vanwege het delicate vlees waar een markt voor zou bestaan.“

Afgelopen mei verscheen in 'Oogst' een reportage over u en de steurkwekerij. U stelde hierin dat u het niet graag op uw geweten wilt hebben dat een ander met steur begint. Staat u nog steeds achter deze uitspraak?

„Volledig! U hebt net gezien hoe gevoelig de jonge diertjes zijn voor ziekten. Dat is één. Maar ook de afzet is een probleem. Ik had gehoopt dat er bij restaurateurs een vraag zou

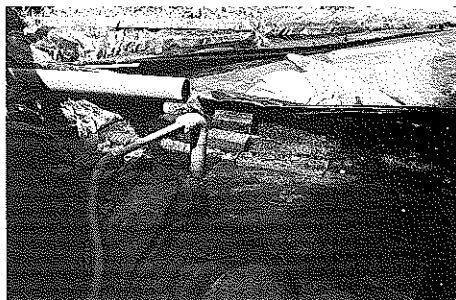
bestaan naar het vlees van steur. Maar dat is helemaal niet waar! De consument kiest liever voor de meer vertrouwde vissoorten, hoeveel tijd en moeite wij ook in de promotie hebben gestoken. En als er dan vraag blijkt te bestaan, moet je concurreren met producenten uit lage-lonenlanden! U mag het gerust weten: wij hebben er tot dusverre dik op moeten toeleggen.“

‘Gaat u door met het kweken van steur?’

„Ik ben er mee begonnen en ik ga er mee door. Ik streef een geleidelijke ontwikkeling na, waarbij het leveren van kwaliteit de hoogste prioriteit heeft. Het leveren van kwaliteit geeft immers garantie voor de toekomst. Pas helemaal achteraf zou ik mij de vraag willen stellen of ik het goed heb gedaan.“

Eén ding is mij na dit gesprek bijzonder duidelijk geworden:

een ondernemer die snel geld van zijn investering wil terugzien, moet nooit met steur beginnen. Wat betreft de familie Spierings vertrouw ik er op dat zij, gelet op hun creativiteit en doorzettingsvermogen, de teelt van steur van begin tot eind onder de knie zullen krijgen en dat hun naam eens synoniem zal zijn met het leveren van kwaliteitsvis.

♦ Een zandbed voor de zuivering van viswater. De aanvoer is duidelijk te zien. De afvoer geschiedt van onder het zandpakket via de buis, aangezogen door een pomp.